

Элективті пәндер каталогы

1. **Кафедра:** Фтизиопульмонология және радиология
2. **Дайындау деңгейі:** Резидентура
3. **Білім беру бағдарламасы:** «Ересектердің, балалардың пульмонологиясы» 7R01107
4. **Курс:** 1-2
5. **Элективті пәндердің атауы:** Сәулелік диагностика
6. **Кредиттер саны:** 2
7. **Мақсат:** Кәсіптік дағдыларды және жаңа теориялық білімді игеру және жетілдіру, стационарда және амбулаториялық кезеңде бронх- өкпе жүйесінің ауруларын сәулелік диагностикалауды ұйымдастыру мәселелерін меңгеру. Клиникалық пәндерді одан әрі табысты меңгеру мақсатында сәулелік диагностиканың теориялық негіздері мен тәжірибелік мәселелерін зерделеу қажет.

8. Тапсырмалары:

- зерттелетін ағзалар мен жүйелердің қалыпты және патологиялық физиологиясын зерделеу;
- кеуде қуысы ағзаларының рентген анатомиясын зерттеу;
- сәулелік диагностиканың негізгі әдістерін зерделеу;
- тыныс алу органдары ауруларының негізгі рентгенологиялық белгілері мен синдромдарын зерделеу;
- функционалдық диагностика дәрігерінің этикалық проблемаларын зерттеу;
- жаңа жетістіктер мен қолдану перспективалары туралы ақпаратты зерделеу және бағалау;
- сәулелік диагностиканың әртүрлі әдістері;
- сәулелік диагностика дәрігерінің тәжірибесінде ықтимал қателерді зерделеу;
- сәулелік диагностика (рентгенография, флюорография, КТ, МРТ, УДЗ) әдістерін пайдалану принциптері мен жүйелілігін зерделеу;

9. Пәндерді таңдаудың негіздемесі

Сәулелік диагностика, сәулелік терапия - медициналық ғылым мен тәжірибеде қолданылатын сәулелік диагностика мен сәулелік терапия, әртүрлі аурулардың сәулелік семиотикасы әдістері туралы жүйеленген ғылыми білімді қамтитын оқу пәні. Сәулелік диагностика әдістері жоғары ақпараттылығымен, сенімділігімен ерекшеленеді және халықты клиникалық және профилактикалық зерттеу жүйесінде жетекші орындардың бірін алады. Аурудың табиғатын анықтау және нақтылау міндеттерінен басқа, сәулелік әдістердің алдына емдеу нәтижелерін бағалау, патологиялық процесс ішінде динамикалық бақылау және тыныс алу ағзаларының аурулары кезінде реконвалесценцияның толықтығы міндеттері қойылады.

10. Оқыту нәтижелері (күзыреттер)

Білу және түсіну

- Сәулелік диагностика бөлімшесін ұйымдастырудың жалпы мәселелері;
- Тыныс алу жүйесінің анатомиясы және топографиялық анатомиясы;
- Тыныс алу жүйесінің қалыпты және патологиялық физиологиясының негізгі мәселелері;
- Тыныс алу органдары ауруларының рентгенанатомиясы және рентгенсемиотикасы;
- Пульмонологиядағы патологиялық жағдайлардың клиникалық симптоматикасы;
- Аурулар кезінде қолданылатын рентгенанатомияның негізгі әдістерінің принциптері
- Бронх-өкпе жүйесі;
- Сәулелік диагностика әдістерін жүргізуге көрсетілімдер және қарсы көрсетілімдер;

Білімді қолдану және түсіну

Қолданады:

- рентгенограммаларға интерпретация және әртүрлі жастағы ересектер мен балаларға диагностикалық бағалау жүргізеді,
- кеуде қуысы ағзаларының КТ нәтижелеріне интерпретация жүргізу
- визуалды зерттеулердің (рентген, УДЗ, КТ, МРТ, РНҚ және т.б.) көлемі мен бірізділігін анықтау;
- тыныс алу ағзаларының аурулары кезінде визуалды диагностикалау әдісін таңдау және визуалды диагностикалау әдістерінің деректерін түсіндіру;
- сәулелік зерттеуге жалпы көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау;
- визуалды зерттеулердің (рентген, УДЗ, КТ, МРТ, РНҚ және т.б.) көлемі мен бірізділігін анықтау;

Біледі:

- тыныс алу ағзалары ауруларының негізгі рентгенологиялық белгілері мен синдромдары;
- осы сәулелік зерттеуді шектелген аурулармен тыныс ағзаларының зақымдануын саралап диагностикалау үшін пайдалану;
- иондаушы сәулелену дозиметриясының негіздері;

Пайымдауларды қалыптастыру

- Жеке пайымдауларын, презентацияларын, жобаларын көрсетуге және тәжірибелік сабақтарда, студенттік үйірме отырыстарында, студенттік ғылыми конференцияларда және т. б. ұсынуға қабілетті.
- Оқытушының жетекшілігімен зерттеу жұмыстарын жүргізуге қабілетті.
- Пациентпен/туыстарымен бастапқы байланыс орнатуды және болашақта тиімді емдеу процесі үшін қарым-қатынас орнатуды біледі. Пациентті диагностика және емдеу процесіне, пациенттің сәйкестігін қалыптастыруға тарту.
- Пациентке кәсіби көзқарасын көрсете алады.
- Әріптестерімен кәсіби қарым-қатынас орната алады ,жұмыс қарым-қатынастарын сауатты орната алады.
- Оқытушының жетекшілігімен зерттеу жұмыстарын жүргізуге қабілетті.
- Пациентпен/туыстарымен бастапқы байланыс орнатуды және болашақта тиімді емдеу процесі үшін қарым-қатынас орнатуды біледі. Пациентті диагностика және емдеу процесіне, пациенттің сәйкестігін қалыптастыруға тарту.
- Пациентке кәсіби көзқарасын көрсете алады.
- Әріптестерімен кәсіби қарым-қатынас орната алады ,жұмыс қарым-қатынастарын сауатты орната алады.
- Медицианың ғылыми жетістіктерін қолдана алады, өзінің кәсіби қызметінде заманауи емдеу-диагностикалық технологияларды енгізе алады.
- Халықпен қарым-қатынас жасау, әріптестермен, әлеуметтік қызмет қызметкерлерімен өзара іс-қимыл жасау кезінде медициналық этика қағидаттарын сақтай отырып, тиісті коммуникативтік дағдыларды қолдана алады.

Коммуникативті дағдылары:

- Тиімді кәсіби, жеке және корпоративтік коммуникацияларды жүзеге асыру, әріптестеріне, пациенттерге және олардың жақындарына құрметпен қарау;

- Вертикалды әне горизонталды пәнаралық, кәсіпқойаралық коммуникацияларды дамыту;
- Тиімді қарым-қатынас үшін қауіпті анықтау және оларды жеңу үшін шешімдер әзірлеу, қақтығыстарды басқарудың принциптері мен әдістерін меңгеру;
- Өз ойларын дұрыс, логикалық түрде ауызша және жазбаша түрде рәсімдеу;
- Іскерлік хат алмасуды жүзеге асыру, презентациялар өткізу және келіссөздер жүргізу, іскерлік этикет ережелерін пайдалану;
- Медициналық және іскерлік ақпаратты қоса алғанда, кемінде бір шет тілін білу;
- Пациенттермен және олардың отбасыларымен қарым-қатынас жасау кезінде олардың сұрақтарына жауап беру және диагностикалық және терапевтік процедуралардың нәтижелерін түсінуге көмектесу арқылы құрметпен қарау;
- *Жұмыста жағымды әдеттерді, соның ішінде ұқыптылық пен кәсіби көріністі көрсету;

10. Пререквизиты: физика, анатомия, патологическая анатомия, введение в клиническую медицину,

12. Постреквизиты: семейная медицина и поликлиническое дело, терапия.

10. Пререквизиттер: физика, анатомия, патологиялық анатомия, клиникалық медицинаға кіріспе

12. Постреквизиттер: отбасылық медицина және емхана ісі, терапия.

13. Негізгі әдебиет:

1. Сәулелік терапия. Т. 2 Труфанов Г.Е., Асатуриян М.А., Жаринов Г.М. ГЭОТАР-Медиа 2010ж. Оқулық.
2. Сәулелік терапия. Т. Труфанов Г.Е., Асатуриян М.А., Жаринов Г.М. ГЭОТАР-Медиа 2007ж. Оқулық.
3. Сәулелік диагностика Т. 1: оқу құралы. Г. Е. Труфанова - М., 2007ж. 2 экз
4. Сәулелік диагностика. Т. 1 Акиев Р.М., Атаев А.Г., Багненко С.С. и др. Г.Е. Труфанова ГЭОТАР-Медиа 2011ж
5. Лучевая диагностика Илясова Е.Б., Чехонацкая М.Л., Приезжева В.Н. ГЭОТАР-Медиа 2009ж. Оқу құралы.
6. Лучевая анатомия человека: оқу-құралы. Ред. бойынша Т. Н. Трофимова. - СПб., 2005ж.

Қосымша әдебиеттер:

1. Линденбратен Л Д. Медицинская радиология: основы лучевой диагностики и лучевой терапии – 2-ші шығарылым. - М., 2000ж –
2. С.К.Терновой, А.Ю.Васильев, В.Е.Синицын, А.И.Шехтер. Лучевая диагностика и терапия. I том. Москва "Медицина", "Шико" 2008ж.
3. С.К.Терновой, А.Ю.Васильев, В.Е.Синицын, А.И.Шехтер. Лучевая диагностика и терапия. II том. Москва "Медицина", "Шико" 2008ж.
4. Лучевая диагностика опухолей почек, мочеточников и мочевого пузыря: моногр / Г. Е. Труфанов [и др.], 2006ж
5. Лучевая диагностика заболеваний печени (МРТ, КТ, ОФЭКТ И ПЭТ) Под ред. Г.Е. Труфанова ГЭОТАР-Медиа 2007 Руководство
6. Ультразвуковая диагностика заболеваний желудка Лемешко З.А., Османова З.М. ГЭОТАР-Медиа. 2009ж.
7. Лучевая диагностика. 2-е изд. Учебник для студентов педиатрических факультетов Васильев А.Ю., Ольхова Е.Б. ГЭОТАР-Медиа 2009ж
8. Лучевая маммология Терновой С.К., Абдураимов А.Б. ГЭОТАР-Медиа 2007ж. Басқарма.

9. УЗИ в акушерстве и гинекологии Рейтер К.Л., Бабагбеми Т.К. Ағылшын тілінен аударма. / ред. А.И. Гуса ГЭОТАР-Медиа 2011ж.Басқарма.

1. **Кафедра:** Фтизиопульмонологии және радиология

2. **Дайындық деңгейі:** Резидентура

3. **Білім беру бағдарламасы:** «Ересектердің, балалардың пульмонологиясы» 7R01107

4. **Курс:** I

5. **Элективті пәннің атауы** - "БМСК деңгейіндегі және стационардағы фтизиатрия "

6. **Кредиттер саны** - 2

7. **Мақсаты:** Дәлелді медицина принциптеріне сәйкес халыққа білікті фтизиатриялық көмек көрсету қажеттілігіне орай резиденттердің жаңа теориялық білім алуы, кәсіби қабілеттерін және дағдыларын қалыптастыру.

8. Тапсырмалары:

- жетілдіру жүргізе білу негізгі дәрігерлік емдеу - диагностикалық іс-шаралар;
- бекіту, кәсіби шешімдер қабылдай білу қағидаттары негізінде дәлелді медицинаның;
- қолдануды үйрету принциптері менеджмент өз жұмысын ұйымдастыруда;
- үздіксіз біліктілігін көтеру мен шығармашылық бастамаларын дамыту.
- үйрету талаптарын сақтауға, дәрігерлік этика және деонтология кезінде өткізу, экспорттық, сауықтыру, профилактикалық, емдеу-диагностикалық іс-шаралар, амбулаториялық және стационарлық жағдайларда;

9. **Пәндерді таңдаудың негіздемесі:** Соңғы жылдары бүкіл әлемде туберкулез бойынша эпидемиологиялық ахуалдың нашарлауы байқалады: ересектер, балалар мен жасөспірімдер арасында МБТ-ның дәріге төзімді штамдарынан туындаған ауыр нысандардың, оның ішінде туберкулездің жиілігі өсуде. Кіші жас тобындағы (0-4 жас) балалар үлесінің 20,1% - ға дейін өсуі алаңдатады, өйткені қазіргі жағдайда ерте балалар жасы диагностика үшін ең осал және қиын болып қалуда, мұны туберкулезге қарсы жұмысты қарқындету жөніндегі іс-шараларды жоспарлау кезінде ескеру қажет. Сондықтан дәрілік сезімталдықты анықтай отырып, ауруды ерте анықтау мәселелері ауруды тиімді емдеуге және қолайлы болжауға ықпал етеді. Жоғарыда айтылғандардың барлығы БМСК желісінде туберкулезді клиникалық диагностикалауды жақсарту және бастапқы жұқтыру көздерін анықтау жөніндегі түбегейлі шаралардың қажеттілігін талап етеді.

10. Оқыту нәтижелері (күзыреттер)

Білім және түсінік

- Фтизиатрға жіберу үшін туберкулезді уақытылы анықтау әдістері;
- Манту және ДИАСКИНТЕСТ сынамасын қоюдың мақсаты мен техникасы;
- кеуде қуысы мүшелеріне сараланған флюорографиялық тексеру жүргізу ережесі;
- туберкулезді рентгенологиялық диагностикалау;
- туберкулездің клиникалық жіктелуі;
- туберкулез жағдайларын жіктеу.
- ауру қаупі жоғары топтарда туберкулезді ерте диагностикалау әдістері;
- туберкулездің қазіргі заманғы терапиясының негізгі қағидаттары;
- туберкулезбен ауыратындарды емдеу режимдері; мультирезистентті туберкулез проблемасы;
- туберкулезге қарсы препараттардың фармакокинетикасы, жанама реакциялар және оларды жою тәсілдері;
- туберкулез кезінде емдеудің патогенетикалық әдістері;
- өкпе туберкулезімен ауыратын науқастарды емдеудің хирургиялық әдістеріне айғақтар;
- туберкулездің алдын алу (спецификалық және спецификалық емес);
- туберкулезбен ауыратындарды диспансерлік бақылау принциптері;

Білімді қолдану және түсіну

Қолданады:

- Туберкулез бойынша негізгі эпидемиологиялық көрсеткіштерді есептеу;
- туберкулезге күдікті кезде зерттеудің диагностикалық алгоритмдерін қолдану;
- Манту және ДИАСКИНТЕСТ сынамасының нәтижелерін бағалау;
- туберкулезбен ауыратын науқасты зертханалық-аспаптық тексеру жоспарын жасау және алынған деректерді түсіндіру;
- туберкулезбен ауыратын науқастың сәулелік зерттеу әдістерімен анықталатын патологиялық өзгерістерді анықтау, бағалау және сипаттау;
- микобактерияны анықтау үшін қақырық жағындысын түсті микроскоптар бойынша зерттеу және бактериоскопиялық және бактериологиялық зерттеу нәтижелерін бағалау;
- 2 ТЕ бар Манту терішілік сынамасының нәтижелерін бағалау және оның нәтижелерін түсіндіру;
- шұғыл жағдайларда - өкпеден қан кету және спонтанды пневмоторакс кезінде алғашқы көмек көрсету;
- фтизиатрияда пайдаланылатын есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу;
- туберкулезбен ауыратын науқастың уақытша және тұрақты еңбекке жарамсыздығын анықтау, еңбекке жарамсыздық парақтарын ресімдеу және МӘСК-ге (медициналық-санитарлық сараптау комиссиясы) жіберу;

Біледі:

- ДДҰ ұсынымдарына және ҚР Ұлттық хаттамаларына сәйкес емдеу нәтижелері;
- вакцинациядан кейінгі және инфекциялық аллергияның сараланған диагностикасы;
- перзентханаларда жаңа туған нәрестелерге БЦЖ (бацилла Кальмет және Герен) туберкулезге қарсы вакцинациялауды ұйымдастыру және жүргізу және балалар емханаларында ревакцинациялау, жергілікті егу реакцияларын бағалау;
- вакцинациядан кейінгі асқынуларды диагностикалау;
- халықтың ұйымдастырылған және ұйымдастырылмаған топтары арасында профилактикалық және эпидемияға қарсы іс-шаралар жоспарын жасау;
- туберкулезбен ауыратын, оның ішінде мультirezистентті нысандармен ауыратын науқастарға диагностика, емдеу және оңалту жүргізу;

Пікірлерді қалыптастыру

- Жеке пікірлерді, таныстырылымдарды, жобаларды көрсетуге және тәжірибелік сабақтарда, студенттік үйірме отырыстарында, студенттік ғылыми конференцияларда және т.б. ұсынуға қабілетті.
- Оқытушының басшылығымен зерттеу жұмысын жүргізуге қабілетті.
- Емделушімен/туыстарымен бастапқы қарым-қатынас жасай алады және одан әрі тиімді емдеу процесі үшін қарым-қатынас орната алады. Пациентті диагностика және емдеу процесіне, пациенттің комплаенттілігін қалыптастыруға тарту.
- Пациентке кәсіби көзқарасын көрсете алады.
- Әріптестерімен кәсіби қарым-қатынас орната алады, жұмыс қарым-қатынасын сауатты орната алады.
- Медицианың ғылыми жетістіктерін қолдануға, өзінің кәсіби қызметінде заманауи емдеу-диагностикалық технологияларды енгізуге қабілетті
- Халықпен қарым-қатынас жасау, әріптестермен, әлеуметтік қызмет қызметкерлерімен өзара іс-қимыл жасау кезінде медициналық этика қағидаттарын сақтай отырып, тиісті коммуникативтік дағдыларды қолдана алады.

Коммуникативті қабілеттері:

- Тиімді кәсіби, жеке және корпоративтік коммуникацияларды жүзеге асыру, әріптестерге, пациенттерге және олардың жақындарына құрметпен қарау;
- Пәнаралық, кәсіпаралық коммуникацияны тігінен көлденеңінен дамыту;
- Тиімді коммуникация үшін қауіп-қатерді анықтау және оларды жою бойынша шешімдер әзірлеу, жанжалдарды басқару қағидаттары мен әдістерін меңгеру;
- Ауызша және жазбаша түрде логикалық байланысқан дұрыс өз ойларын ресімдеу;
- Іскерлік хат алмасуды жүзеге асыру, тұсаукесерлер өткізу және келіссөздер жүргізу, іскерлік этикет ережелерін пайдалану;
- Кемінде бір шет тілін, оның ішінде медициналық және іскерлік ақпаратты білу;
- Пациенттермен және олардың отбасыларымен қарым-қатынаста, олардың сұрақтарына жауап бере отырып, ұқыпты және құрметпен мінез-құлық көрсету және оларға диагностикалық және терапевтік рәсімдердің нәтижелерін түсінуге көмектесу;
- Жұмыстағы жағымды әдеттерді, оның ішінде ұқыптылық пен кәсіби келбетін көрсету;

11. Пререквизиттер: анатомия, патологиялық анатомия, клиникалық медицинаға кіріспе сәулелік диагностика, фтизиатрия

12. Постреквизиттер: Эпидемиология, отбасылық медицина және емхана ісі, терапия, пульмонология

13. Негізгі әдебиет:

1. ҚР ДСМ 2020 жылғы 30 қарашадағы 214 бұйрығы. Туберкулездің алдын алу жөніндегі іс-шараларды жүргізу ережесі.
2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің кейбір бұйрықтарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу 13.12.2018ж. Астана
3. Перельман, М. Фтизиатрия: оқулық. - 4-ші басылым. қайта өңдеу. және қосымша - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2013. _ 446 + эл. көтерме сауда, диск (CD-ROM).
4. ҚР-да туберкулезді бақылау жөніндегі нұсқаулық, Алматы, 2010
5. Перельман, М. Фтизиатрия: оқулық. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2010. _ 488 б. + эл. көтерме. CD-ROM дискісі
6. Т.К. Дүйсенова, Ж.К. Исмаилов, Э.А. Берикова, Ш.Ш. Исмаилов, М.М. Әденов, Алматы 2016 ред.
7. Sistematic streening for active tuberculosis. Principles and recommendations. WHO.2013
8. Фтизиатрия "В.А.Кошечкин, З.А.Иванова Tuberculosis: textbook _ (ағыл.) _
9. Reichman and Hershfield s Tuberculosis:A Comprehensive. International Approach.2006
10. Partners in Health, Medecins Sans Frontieres and interactive Research and Development ұйымының авторлар ұжымы әзірлеген Қазақстандағы бедаквилин мен деламанидті қолдана отырып, КДТ-ТБ және АДК-ТБ бар туберкулезді емдеу жөніндегі КЛИНИКАЛЫҚ ХАТТАМА UNITAID қаражатынан қаржыландырылатын end TB жобасы шеңберінде (2017 ж.).
11. end TB жобасы Туберкулезге қарсы жаңа препараттарды қолдана отырып, туберкулезді емдеу бойынша клиникалық және бағдарламалық нұсқау, 2018 ж. қаңтар. 81б.
12. КЛИНИКАЛЫҚ ХАТТАМА Балалардың тыныс алу ағзаларының туберкулезі 15.09.2015ж .№9 қосымша.
13. КЛИНИКАЛЫҚ ХАТТАМА балалардағы дәрілік тұрақтылығы кең тыныс алу ағзаларының туберкулезі. 15.09.2015ж .№9 қосымша.
14. КЛИНИКАЛЫҚ ХАТТАМА Балалардағы көптеген дәрілік төзімділігі бар орталық нерв жүйесінің туберкулезі 15.09.2015 ж. №9 қосымша
15. КЛИНИКАЛЫҚ ХАТТАМА Туберкулезбен ауыратын науқастарға паллиативтік көмек көрсету 15.09.2015ж. № 9 -қосымша.

Қосымша әдебиеттер:

16. Туберкулезге қарсы іс-шараларды мониторингтеу және бағалау жөніндегі әдістемелік ұсынымдар. Қазақстан Республикасы, Алматы, 2010
17. Көптеген дәрілік препараттармен туберкулез жағдайларының менеджменті бойынша нұсқаулық, Алматы, 2010
18. Қасаева Л.Т. Өкпе туберкулезін диагностикалау мен емдеудің заманауи тәсілдері (электрондық ресурс), монография - электрондық тестілік деректер (11,4 Мб)
Шымкент: Б.и, 2012ж - 98 эл.опт.диск (CD-ROM)
19. Муминов, Т.А. Өкпе туберкулезінің клиникасы және дифференциалды диагностикасы. Т. 1,2: монография. - Алматы: «Литер-Принт» ЖШС, 2011ж.

1. Кафедра: Фтизиопульмонология және радиология

2. Дайындау деңгейі: Резидентура

3. Білім беру бағдарламасы: «Ересектердің, балалардың пульмонологиясы» 7R01107

4. Курс: 1-2

5. Элективті пәндердің атауы: "Ғылыми зерттеулер менеджменті және биостатистика"

6. Кредиттер саны: 2

7. Мақсаты: Резиденттердің ғылыми зерттеулердің аясында жаңа теориялық білім алуы, ғылыми зерттеулер жүргізу кезінде қойылатын негізгі ұғымдар мен талаптар, зерттеу және ғылыми эксперименттердің нәтижелерін жариялау және зияткерлік меншікті қорғау.

8. Тапсырмалары:

- ғылыми зерттеулерді ұйымдастыру және жоспарлау әдістерін қарастыру.
- ғылыми зерттеу процесін ұйымдастырудың мазмұнын зерттеу
- ғылыми зерттеулерде қолданылатын заманауи әдістерді меңгеру

9. Пәндерді таңдаудың негіздемесі:

10. Оқыту нәтижелері (құзыреттер)

Білім және түсінік

- Қоғамдық және экономикалық фармацияны дамытудағы ғылымның рөлі мен маңызы
- Ғылыми зерттеулердің заңнамалық және нормативтік-құқықтық негіздері
- Ғылыми-зерттеу жұмысындағы психологиялық және әлеуметтік факторлар
- Ғылым саласындағы кәсіби этика
- Ғылыми зерттеулердің әдісі мен әдіснамасы
- Ғылыми-зерттеу жұмыстарын жоспарлау
- Ғылыми зерттеулердің кезеңдері
- Зияткерлік меншікті қорғау әдістері мен әдістері

Білімді қолдану және түсіну

Қолданады:

- Әдеби дереккөздерді зерттеу, талдау және өңдеу
- Патенттік зерттеулер жүргізу

- Ғылыми зерттеулерге статистикалық және математикалық талдау жүргізу және қорытындылар тұжырымдау
- Зерттеу нәтижелері бойынша ғылыми мақалалар дайындау және жариялау
- Инновациялық және халықаралық патенттерге өтінімдерді ресімдеу
- Ғылыми зерттеулердің нәтижелерін енгізу
- Ғылыми зерттеулердің нәтижелерін ғылыми мақала немесе тезис түрінде ресімдеу

Пайымдауды қалыптастыру

- Жеке пайымдауларын, презентацияларын, жобаларын көрсетуге және практикалық сабақтарда, студенттік үйірме отырыстарында, студенттік ғылыми конференцияларда және т. б. ұсынуға қабілетті.
- Оқытушының жетекшілігімен зерттеу жұмыстарын жүргізуге қабілетті.
- Пациентпен/туыстарымен бастапқы байланыс орнатуды және болашақта тиімді емдеу процесі үшін қарым-қатынас орнатуды біледі. Пациентті диагностика және емдеу процесіне, пациенттің сәйкестігін қалыптастыруға тарту.
- Пациентке кәсіби көзқарасын көрсете алады.
- Әріптестерімен кәсіби қарым-қатынас орната алады, жұмыс қарым-қатынастарын сауатты орната алады.
- Медицинаның ғылыми жетістіктерін қолдана алады, өзінің кәсіби қызметінде заманауи емдеу-диагностикалық технологияларды енгізе алады
- Халықпен қарым-қатынас жасау, әріптестермен, әлеуметтік қызмет қызметкерлерімен өзара іс-қимыл жасау кезінде медициналық этика қағидаттарын сақтай отырып, тиісті коммуникативтік дағдыларды қолдана алады.

Коммуникативті дағдылары:

- Тиімді кәсіби, жеке және корпоративтік коммуникацияларды жүзеге асыру, әріптестеріне, пациенттерге және олардың жақындарына құрметпен қарау;
- Вертикалды және горизонталды пәнаралық, кәсіпқойаралық коммуникацияларды дамыту;
- Тиімді қарым-қатынас үшін қауіп-қатерді анықтау және оларды жеңу үшін шешімдер әзірлеу, қақтығыстарды басқарудың принциптері мен әдістерін меңгеру;
- Өз ойларын дұрыс, логикалық түрде ауызша және жазбаша түрде ресімдеу;
- Іскерлік хат алмасуды жүзеге асыру, презентациялар өткізу және келіссөздер жүргізу, іскерлік этикет ережелерін пайдалану;
- Медициналық және іскерлік ақпаратты қоса алғанда, кемінде бір шет тілін білу;
- Пациенттермен және олардың отбасыларымен қарым-қатынас жасау кезінде олардың сұрақтарына жауап беру және диагностикалық және терапевтік процедуралардың нәтижелерін түсінуге көмектесу арқылы құрметпен қарау;
- Жұмыста жағымды әдеттерді, соның ішінде ұқыптылық пен кәсіби көріністі көрсету;

11. Пререквизиттер: математика, статистика, бағдарламалау

12. Постреквизиттер: резиденттердің пәнді оқу процесінде алған дағдылары оларға ғылыми мақалалар мен ғылыми жұмыстар жазу кезінде көмектеседі

13. Негізгі әдебиеттер:

1. Бабалиев С.У Теория и методы эксперимента. Алматы. Оқу құралы. 2016ж. 210б.

2. Ахметов Х.К. «Научная работа и ее виды, структура, оформление» Алматы.2015ж.
3. Крутов В.И., Грушко И.М., Попов В.В. и др. Основы научных исследований. – М., Высшая школа, 2014ж. – 400б.
4. Нестеренко Н.А. Основы научных исследований. Новосибирск. 2017ж. – 200б.
5. Ғылыми жұмыс: Методика подготовки и оформления. – М.: ЮНИТИ, 2017ж. – 240б.

1. **Кафедра:** Фтизиопульмонология және радиология
2. **Дайындау деңгейі:** Резидентура
3. **Білім беру бағдарламасы:** «Ересектердің, балалардың пульмонологиясы» 7R01107
4. **Курс:** 1-2
5. **Элективті пәндердің атауы:** "Функционалды диагностика"
6. **Кредиттер саны:** 2

9. **Мақсаты:** Резиденттердің теориялық бөлімдерді игеруі және функционалды диагностикада тереңдетілген құзыреттіліктерді игеруі, бронхопульмоналды патологиясы бар науқастарда оңалту шараларының динамикасын айтарлықтай жақсартады.

10. Тапсырмалары:

- зерттелетін органдар мен жүйелердің қалыпты және патологиялық физиологиясын зерттеу;
- негізгі функционалды әдістемелер мен нормативтік параметрлерді зерттеу;
- функционалды диагностика қызметін ұйымдастыруды зерттеу;
- функционалды диагностика дәрігерінің этикалық мәселелерін зерттеу;
- жаңа жетістіктер мен қолдану перспективалары туралы ақпаратты зерделеу және бағалау; әр түрлі функционалды әдістер;
- функционалды диагностика маманының тәжірибесіндегі ықтимал қателіктерді зерттеу;
- функционалды диагностика әдістерін қолдану принциптері мен реттілігін зерттеу (спирография, импульстік оксиметрия, пневмотахометрия, пикфлоуметрия).

11. Пәндерді таңдаудың негіздемесі:

Функционалды диагностиканың жоғары сапасын қамтамасыз ету және аппаратураны ұтымды пайдалану мәселелері практикалық денсаулық сақтау үшін өте өзекті болып табылады. Дәрігерлердің функционалды диагностиканың жаңа әдістері туралы жеткіліксіз хабардар болуы, емдеуші дәрігер мен функционалды диагностика дәрігері арасындағы тиімді байланыстың болмауы диагноздың тиімділігі мен уақтылығын айтарлықтай төмендетеді. Практикалық денсаулық сақтау мамандарының функционалды диагностика негіздерін зерделеуі халықты профилактикалық тексеруді және негізгі аурулардың жеке диагностикасын жүргізуді жақсартуға мүмкіндік береді, оларды уақтылы анықтауға және емдеуге ықпал етеді.

12. Оқыту нәтижелері(күзінеттер)

Білім және түсінік

- Функционалды диагностика бөлімшесін ұйымдастырудың жалпы мәселелері;
- Тыныс алу жүйесінің анатомиясы және топографиялық анатомиясы;
- Тыныс алу жүйесінің қалыпты және патологиялық физиологиясының негізгі мәселелері;
- Пульмонологиядағы патологиялық жағдайлардың клиникалық белгілері;
- Бронхопульмоналды жүйенің ауруларында қолданылатын функционалды диагностиканың негізгі әдістерінің принциптері;

- Функционалдык диагностика әдістерін жүргізуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер;

Білімді қолдану және түсіну

Қорытындыны дәлелдеу және мәселелерді шешу

Қолданады:

- Бронхопульмональды патологиясы бар науқастарға функционалды диагностика әдістерін жүргізе алады
- Спирометриялық, пневмотахометриялық зерттеулердің, пикфлуометрияның нәтижелерін түсіндіру.

Біледі:

- Бронхопульмональды жүйе ауруларының негізгі белгілері мен синдромдары;
- Функционалды диагностика әдістері;
- Спирографиялық және пневмотахометриялық зерттеулер;
- Пульмонологиядағы функционалды фармакологиялық сынақтар: көрсеткіштер, функционалды фармакологиялық сынақтарды жүргізуге қарсы көрсетілімдер пульмонология;
- Бронходилляциялық тест: нәтижелерді бағалау әдістемесі
- зерттеу;
- Пульмонологияның провакциялық сынақтары: жүргізу әдістемесі, бағалау
- зерттеу нәтижелері;

Пайымдауды қалыптастыру

- Клиникалық ойлауды жетілдіру;
- Халыққа тиімді және білікті медициналық көмек көрсету, физикалық, психологиялық, әлеуметтік және мәдени факторларды ескере отырып;
- Дәлелді медицина принциптері негізінде шешім қабылдау;
- Альтруизм сияқты кәсіби құндылықтарға берілу, жанашырлық, жанашырлық, жауапкершілік, адалдық және принциптерді сақтау құпиялылық;
- Медицинаның ғылыми жетістіктерін қолдануға, енгізуге қабілетті болу қазіргі заманғы емдеу-диагностикалық технологиялар өзінің кәсіби қызметі;
- Басқаларды оқытуға және олардың білімі мен дағдыларын жетілдіруге қабілетті болу барлық кәсіби қызмет.

Коммуникативті дағдылар:

- Тиімді кәсіби, жеке және корпоративтік коммуникацияларды жүзеге асыру, әріптестеріне, пациенттерге және олардың жақындарына құрметпен қарау;
- Тігінен көлденеңінен пәнаралық, кәсіпқойаралық коммуникацияларды дамыту;

- Тиімді қарым-қатынас үшін қауіпті анықтау және оларды жеңу үшін шешімдер әзірлеу, қақтығыстарды басқарудың принциптері мен әдістерін меңгеру;
- Өз ойларын дұрыс, логикалық түрде ауызша және жазбаша түрде рәсімдеу;
- Іскерлік хат алмасуды жүзеге асыру, презентациялар өткізу және келіссөздер жүргізу, іскерлік этикет ережелерін пайдалану;
- Медициналық және іскерлік ақпаратты қоса алғанда, кемінде бір шет тілін білу;
- Пациенттермен және олардың отбасыларымен қарым-қатынас жасау кезінде олардың сұрақтарына жауап беру және диагностикалық және терапевтік процедуралардың нәтижелерін түсінуге көмектесу арқылы құрметпен қарау;
- Жұмыста жағымды әдеттерді, соның ішінде ұқыптылық пен кәсіби көріністі көрсету;

13. Пререквизиттер: анатомия, патологиялық анатомия, физиология, патологиялық физиология, клиникалық медицинаға кіріспе.

14. Постреквизиттер: отбасылық медицина және емхана ісі, терапия, пульмонология.

15. Негізгі әдебиеттер:

1. Синьков А.В., Синькова Г.М. Методы функциональной диагностики в работе врача общей практики. -Иркутск. 2011ж. 160 б.
2. Функциональная диагностика в пульмонологии / Под ред. А. Чучалина. - М.: Атмосфера. 2009ж. 190 б.
3. Ішкі аурулар: пульмонология модулі :оқулық = Внутренние болезни: модуль пульмонология : оқулық / А. М. Жусупова. - М. : "Литтерра", 2016ж. - 264 б. с.
4. Спирометрия. Рук-во для врачей. Автор Стручков П.В., Лукина О.Ф.Изд ГЭОТАР Медиа.

Қосымша әдебиеттер:

5. Муминов, Т. А. Пульмонология бойынша дәрістер : оқулық / Т. А. Муминов, М. Е. Кулманов, Р. И. Семенова ; ҚР Денсаулық сақтау министрлігі.. - Алматы Литерпринт, 2015. - 392 бет с.
6. Муминов, Т. А. Лекции по пульмонологии [Текст] : оқулық / Т.А. Муминов., М.Е. Кулманов., Р.И. Семенова - Алма-Ата : Литерпринт, 2014ж. - 396